

STANOWISKO
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
z dnia 12 czerwca 2024 r.

w sprawie roli Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sytuacji wojny hybrydowej

Nasilające się ataki hybrydowe, jak również otwarty już konflikt graniczny na granicy wschodniej kraju, stanowiące istotny element polityki Federacji Rosyjskiej wobec Zachodu, po ataku na Ukrainę w 2022 r. przybierają formę stałej wojny informacyjnej. Istnieje uzasadniona obawa, iż działania te mogą stanowić wręcz przygotowanie do konwencjonalnego konfliktu na pełną skalę w Europie. Taką ocenę działań Federacji Rosyjskiej podzielają polscy i unijni przedstawiciele do spraw bezpieczeństwa. Narasta ogólne przeświadczenie, iż pełnoskalowy konflikt na kontynencie, poprzedzony wojną hybrydową, staje się coraz bardziej realnym zagrożeniem. Cechą charakterystyczną działań hybrydowych są między innymi agresywne operacje informacyjne, psychologiczne, których podstawą jest dezinformacja. Wrogie państwa prowadzą kampanie dezinformacyjne w mediach, operacje w mediach społecznościowych z wykorzystaniem botów lub trolli, akcje rozsyłania smsów z fałszywymi komunikatami, hakują skrzynki mailowe. Ów fakt potwierdza także ostatni hybrydowy atak na Polską Agencję Prasową.

Zagrożenie wojną informacyjną wymaga kompleksowego podejścia, zwłaszcza w sytuacji, gdy na wschodzie graniczymy z Federacją Rosyjską i Republiką Białorusi. Panująca sytuacja nakazuje zarówno polskim politykom jak i Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji, jako regulatorowi rynku medialnego, zachowanie szczególnej ostrożności również w sferze informacyjnej. Regulator zobligowany jest do zachowania szczególnej rzetelności w zakresie udzielania koncesji na rozpowszechnianie programów telewizyjnych i radiowych. Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U.2024 r. poz. 96) stanowi, iż **podmioty ubiegające się o koncesję oraz nadawcy są zobowiązani do nierozpowszechniania w swoich programach treści zagrażających bezpieczeństwu państwa**. Zgodnie z ustawą, organem właściwym w sprawach koncesji jest Przewodniczący KRRiT (art. 33 ust. 2. ustawy), który podejmuje decyzję w sprawie koncesji na podstawie uchwały Rady (art. 33 ust.3).

Art. 36 ust. 2 przedmiotowej ustawy określa przesłanki wykluczające udzielenie koncesji. Przewodniczący KRRiT nie udziela jej m.in. w sytuacjach stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa. Zgodnie z tym przepisem, odmowa udzielenia koncesji

następuje, jeżeli rozpowszechnianie programów przez wnioskodawcę mogłoby spowodować „zagrożenie interesów kultury narodowej, dobrych obyczajów i wychowania, bezpieczeństwa i obronności państwa oraz zagrożenia dla bezpieczeństwa informacji niejawnych”.

Ustawa przewiduje również możliwość cofnięcia udzielonej już koncesji. Odpowiedni przepis (zawarty w art. 38 ust. 2 ustawy) stanowi m.in., że już **udzielona koncesja może być cofnięta, jeżeli „rozpowszechnianie programu powoduje zagrożenie interesów kultury narodowej, bezpieczeństwa i obronności państwa lub narusza normy dobrego obyczaju”**.

Przytoczone przepisy nakładają na wnioskodawców oraz nadawców obowiązek spełnienia nie tylko kryteriów finansowych, inwestycyjnych, technicznych, przestrzegania przepisów dotyczących radiokomunikacji i środków masowego przekazu oraz dotyczących działalności programowej audycji (określonych w art. 36 ust. 1), ale również **warunków dotyczących bezpieczeństwa i obronności państwa, zasad ochrony informacji niejawnych**, dobrych obyczajów i wychowania, interesów kultury narodowej (art. 36 ust. 2).

Ta ustawowa dyrektywa oznacza, że ocena podmiotów w postępowaniu koncesyjnym powinna uwzględniać również informacje z tego zakresu. KRRiT nie posiada jednak samodzielnych kompetencji do weryfikacji podmiotów pod względem bezpieczeństwa i obronności państwa. Powinno to następować na podstawie urzędowych danych uzyskanych od właściwych organów państwa, m.in. Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Obrony Narodowej, jednostek prokuratury, Policji, ABW, CBA, SKW. W przypadku uzyskania informacji wskazujących na możliwość zaistnienia „**zagrożenia interesów kultury narodowej, bezpieczeństwa i obronności państwa**” podmiot nie powinien uzyskać koncesji. Ustawodawca przewidział również możliwość cofnięcia z tych powodów koncesji na rozpowszechnianie programów telewizyjnych i radiowych (w art. 38 ust. 2 ustawy).

Dlatego przesłanki dotyczące bezpieczeństwa i obronności państwa muszą być uwzględniane nie tylko wobec podmiotów starających się o uzyskanie koncesji, ale również w stosunku do nadawców rozpowszechniających już programy telewizyjne i radiowe. W przypadku uzyskania negatywnych informacji na ten temat od organów państwa, powinny zostać podjęte konkretne decyzje w zakresie uzyskania lub cofnięcia koncesji.

Wskazane przepisy powodują, że **KRRiT jest ważnym elementem w państwowym systemie przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym w sferze informacyjnej**. W sytuacji dużego prawdopodobieństwa wystąpienia w Polsce takich działań rola ta jeszcze bardziej wzrasta. Należy również rozważyć zintensyfikowanie działań informacyjnych, edukacyjnych,

badawczych dotyczących ochrony polskiej sfery informacyjnej. Jedną z takich inicjatyw może być stworzenie **specjalnej zakładki, na wzór RCB, na oficjalnej stronie KRRiT z poradnikiem dotyczącym hybrydowych ataków na polską sferę informacyjną**, rozpoznawania takich działań, sposobami reagowania na nie, wskazaniem kontaktu alarmowego. W tym celu należy wykorzystać prace badawcze Krajowego Instytutu Mediów. Takie inicjatywy wpisują się w ustawowe zadanie KRRiT w zakresie edukacji medialnej (art. 6 ust. 2 pkt 13).

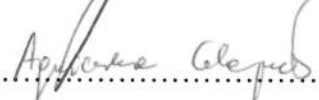
Podjęcie przez KRRiT powyższej czynności jest zasadne ze względu na trwającą wojnę na Ukrainie oraz analizy zagranicznych i krajowych ekspertów, którzy wskazują na możliwość zaostrzenia działań hybrydowych wobec państwach europejskich. Zarówno bezprecedensowy atak na Polską Agencję Prasową, jak i inne sprawy, wskazujące na luki prawne, dotyczące chociażby braku właściwej weryfikacji organów sądowych dowodzą, iż podobne sytuacje mogą zaistnieć w obszarze regulowanym przez KRRiT. Szczególnie, gdy agresywne działania w sferze informacyjnej Polski (np. kampanie dezinformacyjne) zostaną zintensyfikowane w przypadku zaistnienia negatywnego scenariusza.

Członkowie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Maciej Świrski, Przewodniczący KRRiT

.....

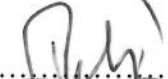

Agnieszka Głapiak, Zastępca Przewodniczącego KRRiT

.....

Hanna Karp

.....

Tadeusz Kowalski

.....

Marzena Paczuska-Tętnik

.....
